

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 26. februára 2014 v trestnej veci obvineného **P. F. a spol. pre trestný čin sprenevery** podľa § 9 ods. 2, § 248 ods. 1, ods. 5 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Tr. zák.), vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5T 50/03, o dovolaní, ktoré podal obvinený P. F. prostredníctvom svojej obhajkyne Mgr. M. K., advokátky v B., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. septembra 2010, sp. zn. 2To 1/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. F. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. októbra 2009, sp. zn. 5T 50/03, bol obvinený P. F. (spolu s Ing. P. F.) uznaný za vinného zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode obvinený P. F. na základe plnej moci udelenej jeho súrodencami J. F., P. F. a O. Č., rod. F., predal dňa 19. novembra 1997 v T. v celosti nehnuteľnosť – pozemok par. č. X. v k. ú. Z., zapísaný na liste vlastníctva č. X., ktorého každý zo štyroch súrodencov bol štvrtinovým vlastníkom, svojmu synovi Ing. P. F. za sumu 153 820,62 €, ktorá mala byť v splátkach postupne vyplatená do konca roku 2000, pričom obvinený Ing. P. F. následne predmetný pozemok predal po častiach ďalej a finančné prostriedky získané predajom pozemku neodovzdali J. F., P. F. a O. Č. v podiele im prináležiacom, každému z nich vo výške 38 455,15 €, ale ich použili pre svoju potrebu, čím J. F., P. F. a O. Č. spôsobili celkovú škodu vo výške 115 365,46 €.

Okresný súd obvinenému P. F. podľa § 248 ods. 4 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému trest podmiennečne odložil a podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. okresný súd oboch obvinených zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným J. F. a O. Č. nahradiť každému škodu vo výške 38 455,15 €.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodených J. F. a O. Č. so zvyškom nároku na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti rozsudku Okresného súdu Trenčín podali obaja obvinení P. F. a Ing. P. F. odvolania, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 30. septembra 2010, sp. zn. 2To 1/2010, podľa § 256 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený P. F. prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že prvostupňový aj odvolací súd pochybili pri právnom posúdení skutku tým, že skutkové okolnosti prípadu súvisiace so subjektívnou a objektívnou stránkou konania dovolateľa nesprávne právne posúdili ako naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 a § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005. Objektívna stránka trestného činu sprenevery vyžaduje, aby páchatel naložil s cudzou vecou v rozpore s oprávnením, na základe ktorého môže s touto vecou disponovať. V trestnom konaní bolo preukázané, že súrodenci J. F., P. F. a O. Č. splnomocnili dovolateľa na predaj predmetného pozemku, avšak podľa názoru obvineného nebol dostatočne jednoznačne určený konkrétny postup predaja predmetnej nehnuteľnosti. Poukazoval na to, že prvý rozsudok okresného súdu z 13. marca 2007, sp. zn. 5T 50/03, bol zrušený uznesením krajského súdu z 26. mája 2009, sp. zn. 2To 47/2007, v ktorom krajský súd uviedol, že je potrebné v ďalšom konaní zistiť, za akých okolností došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy 19. novembra 1997, či táto kúpna zmluva z hľadiska vyplatenia kúpnej ceny

pozemku prostredníctvom dohodnutého splátkového kalendára bola reálna, alebo išlo iba o fiktívnu časť zmluvy s tým, že medzi obvinenými existovala dohoda, že tieto finančné prostriedky budú uhradené až z ďalšieho predaja pozemku. Tým, že obvinený P. F. nemal vedomosť a ani sa nijako nepodieľal na ďalšom predaji pozemku jeho synom Ing. P. F. spoločnosti R., nemôže byť jeho konanie spočívajúce v uzavretí kúpnej zmluvy z 19. novembra 1997 kvalifikované ako naplnenie objektívnej stránky trestného činu sprenevery.

Ďalej obvinený namietal nesprávne právne posúdenie subjektívnej stránky, konkrétne úmyselné zavinenie. Úmysel dovolateľa, v zmysle rozsudku okresného súdu, mal základ v tom, že dovolateľ sa zúčastnil územného konania k predmetnému pozemku, keď už de iure bola vlastníkom časti pozemku spoločnosť R. Dohad JUDr. Š., ktorý vypovedal, že dovolateľ podľa jeho názoru vedel o predaji časti predmetného pozemku na spoločnosť R., sa nezakladá na žiadnych relevantných skutočnostiach, práve naopak počas územného konania neboli predložené žiadne doklady preukazujúce zmenu vlastníka predmetného pozemku. Významnou okolnosťou pre posúdenie subjektívnej stránky sú okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy z 19. novembra 1997 medzi dovolateľom a Ing. P. F.. Z textu zmluvy vyplýva, že zmluva obsahuje dojednanie o kúpnej cene, ktorá mala byť vyplatená zo strany kupujúceho predávajúcim v ročných splátkach. Z výpovede dovolateľa je zrejmé, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy obe zmluvné strany vedeli, že kupujúci v tom čase nedisponoval finančnými prostriedkami vo výške kúpnej ceny a že kúpna cena bude reálne uhradená až z ďalšieho predaja predmetnej nehnuteľnosti. Z uvedených skutočností nie je podľa názoru dovolateľa možné vyhodnotiť úmysel previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez vedomia ostatných spoluvlastníkov a zaplatenú kúpnu cenu si ponechať.

Obvinený ďalej v dovolaní namietal, že súdne konanie sa uskutočnilo bez účasti spoluobvineného Ing. P. F., proti ktorému sa viedlo trestné konanie ako proti ušlému, hoci prvostupňový ani odvolací súd nevyužili všetky dostupné prostriedky k tomu, aby bol zistený pobyt Ing. F. a zabezpečená jeho účasť na hlavnom pojednávaní. Tým, že súdy nevyvinuli maximálne úsilie na zabezpečenie účasti Ing. F., nevytvorili adekvátne podmienky pre osobnú výpoveď Ing. P. F., čiže pre vykonanie dôkazu významného pre posúdenie viny dovolateľa, najmä s ohľadom k tomu, že konanie dovolateľa bolo posudzované spoločne s Ing. P. F.. Týmto konaním súdov došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní v zmysle čl. 47 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky, keďže dovolateľovi nebola vytvorená možnosť brániť sa voči svojmu obvineniu zo spoločnému úmyslu a spoločného protiprávneho konania s Ing. P. F..

V závere dovolania obvinený navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 30. septembra 2010, sp. zn. 2To 1/2010, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/, písm. g/ Tr. por. bol porušený zákon v ustanovení § 248 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 v neprospech obvineného P. F.. Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie, ako aj rozsudok okresného súdu a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín. Vo svojom vyjadrení poukazoval na to, že v konaní pred súdom bolo preukázané, že dovolateľ konal v rozpore s plnou mocou, ktorá mu bola udelená na predaj pozemku. Poškodení zhodne uviedli, že keď dovolateľovi udeľovali plnú moc, tak sa spoločne výslovne dohodli, že v prípade záujemcu o kúpu sa všetci súrodenci zídu a dohodnú sa na cene, za akú bude pozemok predaný. Preukázanie subjektívnej stránky je zrejmé zo zatajenia predaja pozemku dovolateľom, keďže poškodení sa o predaji dozvedeli až v roku 2001, pričom k uzavretiu kúpnej zmluvy došlo dňa 19. novembra 1997.

V súvislosti s dovolateľom uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. prokurátor uviedol, že trestná vec obvineného Ing. P. F. sa v zmysle opatrenia Okresného súdu Trenčín zo 7. septembra 2006, sp. zn. 5T 50/03, vykonávala v konaní proti ušlému, nakoľko tento sa vyhýbal trestnému konaniu pobytom na neznámom mieste v cudzine. Zo strany zákonnej sudkyne bolo preverované, či sa obvinený nezdržiava na adrese trvalého bydliska, či nie je vo výkone trestu alebo vo väzbe, pričom ani rodinní príslušníci obvineného – jeho otec a brat nevedeli uviesť miesto jeho pobytu. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného P. F. zamietol ako nedôvodné.

K podanému dovolaniu sa vyjadrili aj poškodení J. F. a O. Č. prostredníctvom splnomocnenca JUDr. Ľ. P.. Namietali, že dovolateľom uplatnené námietky nezodpovedajú ustanoveniu § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., ale možno ich považovať len za snahu o dosiahnutie zmeny skutkového základu napadnutých súdnych rozhodnutí. Skutok, z ktorého

je dovolateľ uznaný za vinného, je v skutkovej vete rozsudku prvostupňového súdu správne vymedzený tak, že zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dovolateľ však v podstate zhodne s obsahom zamietnutého odvolania argumentoval, že skutok sa nestal a namietal nesprávne právne posúdenie subjektívnej stránky. Záver o existencii subjektívnej stránky je síce právnym záverom, ale právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z dokazovania. Z nesúhlasu obvineného s vykonaním a hodnotením dôkazov nemožno vyvodzovať ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pretože v takomto prípade by muselo byť z obsahu spisového materiálu zrejmé, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných v rozpore so zákonom. Na takéto pochybenie nestačí len predstava, že využité dôkazy sa mali inak vykonať, či vyhodnocovať, ale súdna prax vyžaduje tzv. extrémny nesúlad. Vzhľadom na uvedené poškodení navrhli, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený

bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Dovolací súd môže posudzovať len to či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v dovolaní namietal nesprávnu právnú kvalifikáciu zisteného skutku, konkrétne že ho súdy uznali za vinného z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 spáchaného v spolupáchateľstve s obvineným Ing. P. F. podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Po preštudovaní spisového materiálu najvyšší súd dospel k záveru, že prvostupňový aj odvolací súd rozhodli zákonne a správne na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

V predmetnej veci odvolací súd uznal obvineného (spolu s obvineným Ing. P. F.) za vinného z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 trestný čin sprenevery spácha ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú.

Podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci a predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatel'ovi zverená.

Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Vec je zverená páchatel'ovi, ak je mu odovzdaná do faktickej moci (do držby) s tým, aby s vecou nakladal určitým spôsobom.

Páchatel' si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia.

Z predloženého spisového materiálu je teda zrejmé, že skutok, ktorý bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní, napĺňa základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery, nakoľko obvinený P. F. (spolu s obvinený Ing. P. F.) na základe plnej moci udelenej P. F. jeho súrodencami J. F., P. F. a O. Č., v rozpore so splnomocnením svojim konaním prekročili rámec oprávnenia, ktoré im uvedenou plnou mocou bolo udelené a zmarili tak základný účel oprávnenia, keď predajom pozemku mal každý so súrodencov získať finančný podiel zo zisku, pričom svojim konaním spôsobili škodu veľkého rozsahu.

Obvinený v dovolaní tiež namietal, že v trestnom konaní nebola dostatočne preukázaná subjektívna stránka – úmyselné zavinenie trestného činu.

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov

prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Čo sa týka obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. najvyšší súd konštatuje, že proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Je teda výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (nezákonne vykonané dôkazy), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že Okresný súd Trenčín vykonal dokazovanie zákonným spôsobom, v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Trenčíne.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2014

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová